

మణి మాలికలు

...మధుర భావాల్లర దీపికలు

ద్వీపాద కవితలు

Facebook

మణిమాలికలు

ద్విపాద కవితలు

సంపాదకులు

ప్రసాద్ అట్లూరి

పద్మా శ్రీరామ్

*

సహాయకులు

దేవరాజుల దయానంద్ రావ్

లక్ష్మీ యలమంచిలి

MANI MALIKALU-1

(Collection of twins)

by **MANIMALIKA** **GROUP**

Email: manimalika.twins@groups.facebook.com

Copies: 1500

© Poets

Cover Design : Mahesh Malekar

Compose&Layout : Akshaya@9010906900

First Edition : June, 2014

For Copies : **Palapitta Books**
16-11-20/6/1/1
403, Vijayasai Residency
Saleem Nagar, Malakpet
Hyderabad - 500 036
Phone: 040-2767 8430
palapittabooks@gmail.com

Manimalika

P.No: 43, Esswar Villas,
Nizampet, Kukatpally,
Hyderabad-500 090
Mobile: 85000 87000

Printed at : Marvellous Printers
Nallakunta,
Hyderabad

Price : ₹120
\$8

మాలికా క్రమం

ప్రసాద్ అట్లూరి	17
పద్మకుమారి వంగర	29
భారతీరాయన్న కాట్రగడ్డ	41
దేవరాజుల దయానంద్ రావ్	47
జానకి పాదుక	59
లక్ష్మీ యలమంచిలి	65
మాధవీ అన్నాప్రగడ	77
మాధవీ ప్రసాద్ .కె	81
రాజారవి శ్రీనివాస్ యల్లాప్రగడ	85
రాజేష్ యాళ్ళ	97
రాంకిషన్ గొల్లపెల్లి	109
సాయి కామేష్ గంటి	113
సంతోష్ కూమార్ కొత్తా	125
సిరి వడ్డే	131
శ్రీనివాస్ ఆర్.వీ.ఎస్.ఎస్	143
శ్రీ వెంకటేష్ గ్రంథి	155
సుకన్యా బీగుడెం	161
సురేష్ బాబు రావి	165
స్వర్ణలతా నాయుడు సోమిశెట్టి	171
విశ్వనాథ్ గౌడ్ ఈడిగ	175

మా భావాక్షరాలు ... తొలిపల్లకై...

నిరంతరం నేర్చుకోవాలన్న తపన మనుషులను పుస్తక ప్రియులను చేస్తుంది. ఎందరో కవులు, రచయితలు తమ ఊహలు, భావాలు, ఆలోచనలు, అనుభవాలను పుస్తకరూపంలో ముద్రించి పఠన ప్రియులకు కానుకగా అందించారు. కొన్ని దశాబ్దాల క్రితం వరకూ పుస్తకం విజ్ఞానాన్ని పంచే మాధ్యమాలలో ముందు వరసలో ఉంటూ వచ్చింది. అయితే విజ్ఞాన రంగంలో వచ్చిన సమూల మార్పులు కారణంగా కంప్యూటర్, అంతర్జాలం అనేవి మనిషి జీవితంలో తమ చోటును సుస్థిరం చేసుకుంటూ వచ్చిన నేపథ్యంలో, ఇప్పుడు రచయితల చూపుకూడా నేటి తరం సోషల్ నెట్వర్క్ అయిన ఫేస్బుక్, ట్విట్టర్ వంటి వాటిపై పడింది, ఈ పరిస్థితికి ముఖ్య కారణం ఒక రచయిత లేక కవి తన భావాన్ని క్షణాల్లో ప్రపంచం నలుమూలలకు చేర్చగలగడమే కాకుండా ఆ భావంపై ప్రతిస్పందనను కూడా వెంటనే పొందగలిగే అవకాశం మరియు సౌలభ్యం ఉండటమే.

సోషల్ నెట్వర్క్ విస్తరిస్తున్న తీరుని గుర్తించి, అప్పటికే ఫేస్బుక్లో గ్రూప్స్ ఏర్పాటు చెయ్యటం ద్వారా చాలామంది కవులను ఒకచోటుకి చేర్చి కవిత్వాన్ని కంప్యూటర్ లోనూ మొబైల్ లోనూ అందుబాటులోకి తేవడానికి ముందుకు వచ్చిన కవి యాకూబ్ గారి “కవి సంగమం” ఇంకా అలాంటి రెండు మూడు ఇతర గ్రూపుల్ని ఆదర్శంగా తీసుకుని “మణిమాలిక” గ్రూప్ జూన్ 20, 2012న ప్రారంభించాం. అయితే ఎప్పటినుండో కవిత్వం రాస్తున్న అప్పుడప్పుడే రాయగలుగుతున్న వారికి మాత్రమే పరిమితమై పోకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో కవిత్వమంటే ఆసక్తి వున్నవారు, కవిత్వాన్ని ఆసక్తితో చదువుతున్న వారందరూ తాము కూడా కవిత్వం రాయగలమన్న ధీమా అలాగే నమ్మకం కల్పించే విధంగా గ్రూపును తీర్చిదిద్దాలని భావించి, రెండు వాక్యాలలో మాత్రమే వుండే “ద్విపాద కవితలను” గ్రూప్ వస్తువుగా ఎన్నిక చేసుకోవటం జరిగింది. ఏ ప్రక్రియైనా నియమాలతో, పరిమితులతో చెయ్యబడితే కొంత అదనపు

సోయగాన్ని, శోభను పొందటం సహజం. అందరికీ అర్థమయ్యేలా సరళంగా ఉండే ఒక నమూనాలో కవిత్వం అందించాలని తలచి “మొదటి వాక్యంలో ఎన్ని పదాలు ఉంటే ... రెండో వాక్యంలో కూడా అన్నే పదాలు గాని లేక గుణిజాల్లో గాని వుండాలి” అనే నమూనాను పదాల గణన ఆధారంగా ఉండేట్టు నిర్ణయించాం. దైనందిన జీవితంలో మనకు అనుభవించే ఆనందం, విషాదం, ప్రేమ, విరహం వంటి భావాలు, అనుభూతులే కాకుండా సామాజిక, రాజకీయ అంశాలలో వేటివైనా రెండు వాక్యాలలోనే స్ఫురించిన వెంటనే చెప్పగలిగే అవకాశం మాలికలుగా మార్చుకునే సౌలభ్యం ఈ నమూనాలో వుండటం వలన, అతి తక్కువ కాలంలో ఎక్కువ మంది మన్ననలు చూరగొని ఇప్పటి వరకూ సుమారు పదిహేను వేల మాలికలు రాయబడి మూడువేల మంది సభ్యులతో ఈ గ్రూపు ప్రస్థానం కొనసాగిస్తోంది. గ్రూపు మొదలు పెట్టినప్పుడు చేరిన చాలామంది సభ్యులు ఇప్పటికీ కొనసాగుతుండగా మధ్యలో ఎంతోమంది కొత్తవారిని కలుపుకుంటూ కవిత్వం రాయాలన్న తపనకు బీజాలు వేస్తూ కవులుగా మారుస్తూ ముందుకు సాగుతోంది మణిమాలిక. ఈ ప్రక్రియలో భాగంగా సభ్యులు రాసిన మాలికల నుండి ప్రతివారం అత్యుత్తమమైన మాలికల్ని సభ్యులచేతనే ఎంపిక చేయిస్తూ ప్రతివారం మధ్యలో “నేటి పదం”, “వాక్యపూరణం” వంటి శీర్షికలతో సభ్యులలో ఆసక్తిని పెంచే కార్యక్రమాలతో ముందుకు సాగుతున్నాం.

ఇంతమంది కవులు ఇన్నివేల మాలికలు వ్రాసిన తరువాత వారి భావాల్ని, అనుభూతుల్ని అంతర్జాలానికి ఫేస్ బుక్కుకూ మాత్రమే పరిమితం చెయ్యకుండా, పుస్తకరూపంలోకి తీసుకువచ్చి కవిత్వ ప్రియులకు కూడా అందించాలనే సంకల్పంతో, ఎంత ఎక్కువ మంది సభ్యులు మాలికలు వీలైతే అంతమందివి తీసుకుని పుస్తకంగా అచ్చు వేయించడానికి నడుం బిగించాం. రాసిన అన్ని మాలికల్ని అప్పుకు తీసుకోలేము కాబట్టి, వారు గ్రూపులో రాసిన మాలికల సంఖ్య ఆధారంగా కొందరికి అవకాశం కల్పిస్తూ, నాణ్యత కలిగిన వాటిని ఎంపిక చేసి ప్రచురణకు స్వీకరించాం. నాణ్యత కలిగిన మాలికల ఎంపికకు

నేను గ్రూపు కో-అడ్మిన్ పద్మా శ్రీరామ్ గారు, సభ్యులు దయానంద్ దేవరాజుల, లక్ష్మి యలమంచి గార్లతో ఒక కమిటీని ఏర్పరచి 20 మంది సభ్యుల యొక్క మాలికల నుండి అత్యుత్తమ కవితా మాలికలకు పుస్తకంలో చోటు కల్పించాం. ఈ పుస్తకంలో చోటు సంపాదించిన సభ్యులలో ఒకరిద్దరు తప్ప మిగతా సభ్యులందరూ వెుదటిసారి తమ కవితాన్ని పుస్తకం రూపంలో చూసుకోబోతున్నందుకు సంతోషపడుతున్న వారే అని చెప్పటంలో అతిశయోక్తి లేదు. ఈ సందర్భంగా మా కమిటీ సభ్యులకు వారు చేసిన సేవలకు మా మనఃపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాం. కోరిన వెంటనే..తమవంతు సహకారంగా..తమ మాలికల్ని వారి, వివరాల్ని సకాలంలో అందజేసిన సభ్యులందరికీ ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాం.

తెలుగు సాహిత్యంలో సరికొత్త ప్రయోగంతో వస్తున్న మా సంకలనానికి ముందుమాట వ్రాసిన ప్రసిద్ధ కవులు శ్రీ యాకూబ్ గారికి, “యానాం కథలు” అక్షరీకులు శ్రీ దాట్ల దేవదానం రాజు గారికి మరియు పాపులర్ తెలుగు సినీ గీత రచయిత శ్రీ సాహితీ గారికి హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాం. పుస్తకం అచ్చువేయించాలన్న సంకల్పానికి తన వంతు సహకారాన్ని అందించి తమ సంస్థ పాలపిట్ట పబ్లికేషన్స్ ద్వారా పుస్తకాన్ని విడుదల చేస్తున్న శ్రీ గుడిపాటి గారికి, కవర్ పేజీ డిజైన్ చేసి కంపోజ్ చేసిన శ్రీ మహేష్ మాళేకర్ గారికి ప్రత్యేక కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాం.

సంపాదక వర్గం...

ప్రసాద్ అట్లూరి (వ్యవస్థాపక నిర్వాహకుడు),

పద్మా శ్రీరామ్ (సహ నిర్వాహకురాలు)

మణిమాలికలు - మెరుపు కవిత్వం !

- కవి యాకూబ్

We have a country of words-speak speak so I can put my road on the stone of stone.

We have a country of words-speak speak so we may know the end of this travel.

- Mahmoud Darwish (Palestinian poet)

కవిత్వం కేవలం అక్షరాలు మాత్రమే కాదు. అది ప్రపంచం మాట్లాడే భాష. దృష్టి కోణం. కవులనే వాళ్ళు రాస్తున్నదేదీ కేవలం వ్యక్తిగతం మాత్రమే కాదు. అది సమాజపు ప్రతిఫలనం. సాహిత్యకారులు సృజిస్తున్న ఏ అంశమూ కూడా పరిమితమైన అర్థాలతో మాత్రమే ఉండదు. అది మొత్తం సామాజిక వాస్తవికతను ప్రతిఫలిస్తుందనే వాస్తవాన్ని గమనంలో ఉంచుకోవాల్సి వుంటుంది. “మణిమాలికల”ను నేను చదువుతున్నప్పుడు ఇది కేవలం ఆయా కవులకే పరిమితమైన భావాల వ్యక్తీకరణగా మాత్రమే చూడాలనిపించలేదు. సామాజిక సందర్భం, ఇవి రాయడానికి ఏ విధంగా పురికొల్పిందో బేరీజు వేస్తూ చదవడం ముగించాను. ఈ కవులు యాదృచ్ఛికంగానే ఇన్ని భావాలు రాయగల శక్తి వచ్చిందా? లేక చుట్టూవున్న సామాజిక స్థితిగతులు ఇటువంటి “మానసిక కిటికీ” తయారవడానికి, తమల్ని తాము ఇప్పుడున్న ఉక్కపోసిన తనం, కుంచించుకు పోతున్న మానవ సంబంధాలు ఇత్యాది అంశాలు outlet గా వ్యక్తీకరించుకోడానికి ప్రేరిపించాయా? అనే కోణంలో చూడడానికి కూడా పురికొల్పాయి. ఇక ‘మణిమాలికల’ సందర్భంలోకి వస్తే.., చెప్పదలచుకున్న విషయాన్ని వీలైనంత తక్కువ నిడివిలో సూటిగా చెప్పడం “అతిక్లుప్తత” అనే లక్షణం. కవిత్వానికి ప్రధానంగా ఉండాలన్న ప్రధాన లక్షణమిదే. విషయాన్ని వ్యక్తీకరించే పద్ధతి, చెప్పేపద్ధతి, అభివ్యక్తి ఇందులో వాక్యనిర్మాణమూ, భాష, వాడిన ప్రతీకలు మొదలగునవన్నీ కలగలిసి, అభివ్యక్తీకరించడంతో పాటు, ఆ అనుభవాన్ని పాఠకుల్లో కలిగించడానికి ఉపయోగపడే భావచిత్రాలను అశ్రయించడం ఒక కవితా విధానం. అంటే,

కవిత్వంలో చెప్పే విషయమూ, చెప్పేపద్ధతీ రెండూ సమ ప్రాధాన్యతను కలిగి, దృశ్యం రూపుకట్టడంలో భావచిత్రం పనికొస్తుంది. భావచిత్రాలతో చెప్పడం ద్వారా ఎటువంటి ప్రత్యేక ప్రయత్నం లేకుండానే కవి చూపించదలచుకున్న, చెప్పదలచుకున్న విషయం పాఠకుడి మనస్సులో రూపుకడుతుంది.

కవిత్వంలో ఇమాజినేషన్ - భావానాశక్తికి ప్రధానమైన స్థానం వుంది. అంటే ఊహించగల శక్తి. వస్తువులను, వివిధ పరిస్థితులను, వివిధ చర్యలను ప్రతిబింబించే సామర్థ్యం. క్రమబద్ధత లేని అనుభవంలో - ఒక క్రమాన్ని చూపడమే, ఏర్పర్చడమే ఈ భావానాశక్తి అని చెప్పొచ్చు. దీన్ని సృజనాత్మకత, ఊహాశక్తి అని కూడా అనవచ్చు.

ఈ “మణిమాలికలు” క్లుప్తంగా సాగే ఒకానొక ప్రక్రియగా, అతిక్లుప్తతతో, భావానాశక్తితో రూపుదిద్దుకొని పాఠకుల్ని ఆకర్షిస్తున్నాయి. “ఫేసుబుక్”లో ఇదొక గ్రూపుగా, వేదికగా ప్రాచుర్యం పొందుతూ ఉండడం ఈ క్లుప్త కవిత్వప్రయోగ సఫలతను చూపిస్తుంది. మొదటివాక్యము రెండవ వాక్యానికి సంబంధించిన పదాల నిడివిని ముందే నిర్ణయించుకొని, ఆ పరిధిలో, చెప్పదలచిన వావాన్ని కుదించి చెప్పడం కవి నైపుణ్యానికి సవాలే. ఆ పరిమిత చిత్రంలో చెప్పదలచిన, పాఠకుడికి చేరవలసిన భావనను చేరవేయడం కూడా ఎంతో నేర్పుగా వ్యక్తీకరించడం ఒకరకంగా కత్తిమీద సామే. ఇన్ని చిత్రాలను, ఇన్ని పరిమితులను అధిగమిస్తూ “మణిమాలికల” వేదికలో అనేకమంది రాయడం సంతోషించే విషయం. అందులోంచి 20 మంది ఇవాళ ఈ పుస్తకరూపంలో వెలుగుచూస్తుండడం మంచి పరిణామం.

“మణిమాలికలు” మెరుపుల్లా, తటిల్లతల్లా ఉంటాయి. వేగవంతమైన ప్రవాహ జీవితంలో రెండుపాదాలుగా విస్తరించే భావ ప్రకటనలివి. ఒక విధంగా చూస్తే ఇవి, సెల్ ఫోనులో మెసేజుల్లా కనిపిస్తున్నాయి.

గతంలో ఈ “మణిమాలికల”కు దగ్గరి పోలికలున్నవి అనేకం కనిపిస్తాయి. కొద్దితేడాతో నానీలు, నానోలు, ఫెంటోలు, ఇంకా వెనక్కువెళితే ద్విపదలు, ధ్యానం రూపుగట్టిన “హైకూలు” కనిపిస్తాయి. ఐతే ఇప్పుడు ఒక విషయాన్ని పాఠకులకు అందించడానికి ఎన్నుకొనే సాధనం, లేదా సాంకేతిక క్రమంగా ఈ “మణిమాలికల” మాధ్యమం కనిపిస్తుంది.

ఇందులో ప్రధానంగా కనిపించే వస్తువులు - ప్రేమ, విరహం, వెన్నెల,

ఎడబాటు, ప్రకృతి, కాంక్ష, వైఫల్యాలు, జీవితం మొదలైనవి.
మచ్చుకి, కొన్ని “మణిమాలికలు”

- ప్రసాద్ అట్లారి “నేల నిద్రకి ఉపక్రమించినట్లు ఉన్నది...
వెన్నెలదుప్పటి కప్పుతోంది నింగి ప్రేమతో”
- పద్మకుమారి వంగర “ఏంటో పేజీలు తడిసినట్లున్నాయి
నువ్వు ఏడ్చావా డైరీ”న
- భారతీరాయన్న కాట్రగడ్డ “కాలానికి కూడా దుఃఖమే
నీవులేని నన్ను చూసి”
- దేవరాజుల దయానంద్ రావ్ “నీకంటే మృత్యువు ఎంతోనయం
వేలసార్లు వేధించి వధించదు”
- జానకి పాడుక “వచ్చివెళ్ళిందే తెలియలేదు
యవ్వనానికి బహుశా ఆయువు బహుతక్కువ”
- లక్ష్మీ యలమంచిలి “అసంకల్పిత చర్యలా
కన్నుమూస్తే చాలు కలల్లో చొరబడతావ్”
- మాధవీ ప్రసాద్ “నీకన్నా అద్దమే ఎంతో నయం
నేనేడిస్తే అది ఎప్పుడూ నవ్వుదు”
- రాజారవి శ్రీనివాస్ యల్లాప్రగడ “మనుషుల్ని గుర్తుపట్టాలంటే
ముందునువ్వు మనిషివైవుండాలిగా”
- రాజేష్ యాళ్ళ “నాకు వ్యాకరణం రాదు కానీ
నీవే కర్త కర్మ క్రియ”
- రాంకిషన్ గొల్లపల్లి “రెండు కణాలు సంకలిస్తే జననం
ఒకక్షణం పరీల్చి పగిలితే మరణం”
- సాయి కామేష్ గంటి “చెత్తబుట్ట నోరుతెరిచింది
తొలి ప్రేమలేఖ రాయడం మొదలెట్టగానే”
- సంతోష్ కూమార్ కొత్తా “వేసవి తుమ్మెద..సూరీడు
ఓపికనే తేనెని జుర్రేస్తూ ”
- సిరి వడ్డే “మరణానికైనా అడ్డుచెప్పను
మరుజన్మలోనైనా మనసిస్తానని నువ్ మాటిస్తే”

- శ్రీ వెంకటేశ్ “అరుపలకల దేహం
తినకపోవడం వల్లకాదు తినడానికి లేకపోవడంవల్ల”
- శ్రీనివాస్ RVSS “ఊహాచిత్రాలు గీస్తూనే ఉంటాను అసంఖ్యాకంగా
అస్పష్టమైన నీరూపం స్పష్టమయ్యే దాకా”
- సుకన్యా బీగుడెం “అక్షరాల భావానికి ముద్దివ్వాలి
నీ మదిని తాకినందుకు”
- సురేశ్ బాబు రావి “ఈలోకం
బతికున్న శవాల రంగులరాట్నం”
- స్వర్ణలతా నాయుడు “జ్ఞాపకాల పుస్తకం తెరిచి చూసా
నవ్వింది కొంటెగా నీ అల్లరిపుట”
- విశ్వనాథ్ ఈడిగ “భూమి విశాలమైనదే
నాది, నీదంటూ కంచెలు వేస్తారంతే”
- మాధవీ అన్నాప్రగడ “కాలం కాన్వాసుపై
క్షణాలుగీసే చిత్రాలెన్నో”

ఇవన్నీ చదివితే చుట్టూవున్న జీవితం, సమాజం, మానవ సంబంధాలు, వాటి పరిణామాలన్నీ ప్రత్యక్షమవుతాయి. ముందుగా చెప్పుకున్నట్టు ప్రేమ, విరహం ఇత్యాది అంశాల గురించి రాసినవి ఎక్కువే. కొన్ని గాఢతగా వ్యక్తీకరించి నవి, మరికొన్ని అలవోకతనంతో సాగినవి. ఆశ్చర్యానికి, సంభ్రమానికి గురిచేసే “మణిమాలికలు” కూడా లెక్కకు మించే ఉన్నాయి. సంతోషించాల్సిన విషయమే మిటంటే, ఒకప్పటిలా కాకుండా, ఫేసుబుక్ పుణ్యమా అని కవిత్వరంగానికి దూరంగా బతుకుతున్న వాళ్ళు, తమతమ స్థాయిలలో తమ భావాలను, కవిత్వ వ్యక్తీకరణగా మలిచే ప్రయత్నం చేయడం. పదునైన, మెరుగైన ఊహాశాలిత్వం ప్రదర్శించడం. దానికి “మణిమాలిక” వేదిక కావడం శుభపరిణామం. సహజంగా స్పందించడం, రాయడం, జీవితాన్ని పలకడం, జీవితాన్ని చుట్టుకొనివున్న ప్రకంపనాల్ని, వేదనల్ని, సంతోషాల్ని, సందర్భాల్ని కవిత్వీకరించడం అనే పనికి పూనుకున్నందుకు ఇందులో రాసిన ప్రతి ఒక్కరినీ అభినందిస్తూ... జయహో !

రెండు పాదాల నిండు కవిత్వం

తెలుగు సాహిత్య పరిణామక్రమంలో అనేక ప్రక్రియలు వెలుగు చూస్తుంటాయి. అన్నీ ఆహ్వానించదగినవే. భావాన్ని ఇతరులతో పంచుకుని రసాస్వాదన చేయడం ప్రధానం. సమస్త బంధనాల్ని తెంచుకుని స్వేచ్ఛగా పదాల్ని కూర్చడం అందర్నీ ఆకర్షిస్తుంది. అంతే కాకుండా కఠినపదాలు, దీర్ఘసమాసాలు ఉండవు. సూటిగా మనసుకు హత్తుకునేలా చెప్పడమే నియమం. అంతే. కవిత్వానిర్మాణాన్ని ఆకళింపు చేసుకుంటే చాలు ఒక అభిరుచి సొంతమవుతుంది. మణి మాలికల పట్ల అనేకమంది యువకవులకు మక్కువ కలిగింది అందుకే. ఇక్కడ యువకవులు అంటే వయసుకు సంబంధించి కాదు. కొత్తగా కవిత్వారంగంలోకి ప్రవేశించేవారని అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రతి వ్యక్తికీ తనకే సొంతమైన అనుభవాలుంటాయి. ఉద్యోగాలుంటాయి. ఆసందానుభూతులుంటాయి. ఎవరికీ చెప్పకోవాలి? ఎలా వ్యక్తపరచుకోవాలి? చాలినంత సమయం, వెలుగులుబాటు ఉండదు. మొలకలెత్తే భావాల్ని అక్షరబద్ధం చేసే ఓపిక ఉండదు. నిత్య ధైనించిన వ్యాపకాల్లో కూరుకుపోయి తన లోని సృజనను చంపేసుకోవాలి తప్ప మార్గం లేదు. సరైన చేదిక లభించకపోవడమే కారణం. అట్లాంటి వారికి ఒక వాహిక ధౌరికితే భావాలు కవిత్వమై అదిచ్చున్నంగా ఊపిరిపోసుకుంటాయనడానికి ఇదిగో ఈ మణిమాలికలే గొప్ప ఉదాహరణ.

ఏకరీతి అభిరుచులు గల వ్యక్తులే. కాకపోతే ముఖపరిచయాలుండవు. భిన్న ప్రాంతాల్లో భిన్న భాషా సమాహాల్లో సరిపడ్తున్న ప్రపంచంలో బిజీగా ఉంటారు. అంతర్జాలం(ఇంటర్నెట్) అనే ఒక ఉపకరణం అందర్నీ ఒకచోట రచ్చబండ మీద కూర్చుని ముచ్చట్లడుకునే అవకాశం కల్పించింది. అనుసంధానమంతా దాని ద్వారానే. ఎన్నో ఆలోచనలు, ఊహలు, అనుభూతి స్పందనలు అద్భుతంగా భావప్రసారమౌతున్నాయి. వీరందర్నీ ఒక సమాహారంలోకి కూడగట్టడం పెద్ద పనే. ఆ పనిని విజయవంతంగా చేసి ఒక ప్రక్రియకు రూపశిల్పి అయినవారు ప్రసాద్ అట్లూరి. సుమారు మూడువేలమంది సభ్యుల్ని ఒక చోట చేర్చడం అంటే అందులో ఎంతటి అకర్ణశక్తి మిళితమైందో అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రసాద్ వృత్తి రీత్యా భవన నిర్మాణ కర్త. ప్రవృత్తి రీత్యా సేద తీరేది కవిత్వంలో. ఆయన లోని సహృదయత, స్నేహపాత్రత ఫేస్ బుక్ సాక్షిగా వీరందరూ కవులుగా ప్రత్యక్షమై మనముందు ఇలా నిలబడ్డానికి కారణమైంది.

ఇప్పటికే తెలుగు సాహితీ లోకంలో హైకూలు, నానీలు, రెక్కలు వంటి లఘుప్రక్రియలు ప్రవేశించి కవిత్వాన్ని సుసంపన్నం చేశాయి. ప్రకృతి ప్రధానంగా హైకూలు, తాత్విక వివేచనతో రెక్కలు అర్ధసమన్వయంతో నానీలు ఘనతర్కాన్ని. ఆయా ప్రక్రియల్లో పందలాది కవితాసంపుటులు వెలువడ్డాయి. పైన పేర్కొన్న ప్రక్రియలకు మణి మాలికలకు మౌలికమైన ఖేదం ఉంది. వాటన్నిటికీ అక్షరాలు, కృష్టతే ప్రాతిపదిక. అయితే ఇందులో పదాల సంఖ్య ముఖ్యం. కృష్టత అనేది రెండింటిలోనూ సమానధర్మం. మణి మాలికలు మొదటి పాదంలో అపసరాన్ని బట్టి రెండో మూడో పదాలుంటాయి. రెండో పాదంలో మొదటి పాదం పదాల సంఖ్యతో సమానంగా నైనా ఉండొచ్చు లేదా దాని గుణిణాల్లో పదాలు ఉండొచ్చు. ఉదాహరణకు మొదటి పాదంలో రెండు పదాలుంటే రెండో పాదంలో రెండు గానీ నాలుగు గానీ ఆరు గానీ పదాలుంటాయి. అరు కంటే ఎక్కువ పదాలుండకూడదనే నియమం ఉంది. ఇక నిర్మాణరీతి వల్ల ఒక లయ స్వచ్ఛంగా ఏర్పడే అవకాశం ఉండనే ఉంది. మణి మాలికలు తెలుగు కవిత్వానికి ఒక చేరుగా వివాత్స కవితారూపంగా సృజనాత్మకతలో కొత్తదనం గల ప్రక్రియగా అవతరించగలదని ఆశించవచ్చు.

మణిమాలికల్లో తాత్విక భావ చైతన్యం మెండుగా ఉంది. హైకూలు కానింత విరామం పొంది చదివితే ఊహించుకునే కొలదీ పెద్ద దృశ్యం మన కళ్ళ ముందు సాక్షాత్కరిస్తుంది. ఇందులో అలా కాదు. తక్షణమైన స్పందన మెరుపులా తడుతుంది. అర్థంకులు లేకుండా సులభంగా ప్రవేశించగలగడం వసుల మధ్యా ప్రయాణాల్లోనూ మనసులో

కలిగిన భావాన్ని అంది పుచ్చుకుని సులువుగా రాయొచ్చు. రాసే వారికి చదివే వారికి అత్యుత్తి.

సౌందర్యాత్మకత, తత్వ జిజ్ఞాస, అనుభూతి అనుభవ సౌంద్రత, జీవిత సత్యాన్వేషణ ఈ మణి మాలికలలో పుష్కలంగా ఉంది. సాధారణ పదాల ద్వారా కవిత్వనిర్మాణాన్ని సాధించి గంభీరమైన లోతైన అధ్యాత్మిచ్చే ద్విపదలెన్నో ఉన్నాయి ఇందులో. వేగం, యాంత్రికత బోటు చేసుకున్న నేటి కాలంలో ఇట్లాంటి లఘుప్రక్రియలు పుట్టుకు రావడం సహజమే. అది బొచ్చుకుపోయి నలుగురినీ ఆకర్షించి పదికాలాలు నిలబడుతుందా లేదా అనేది కాలమే నిర్ణయిస్తుంది.

ఒక చిన్న కవితలో అనంతమైన ఆర్థవిస్తూతి ఉంటుంది. చదవగానే మనం కొన్ని అనుభవాలు తప్పుకోవాలి. కొన్ని జ్ఞాపకాల్ని స్మృతికి తెచ్చుకోవాలి. కొన్ని అనుభూతుల్ని సంతోసం చేసుకోవాలి. ఏకకాలంలో ఇవన్నీ సంభవించి మన సంస్కారం ఉన్నతీకరించబడాలి. కొన్ని మణి మాలికల్ని పరిశీలిద్దాం.

ఊహలు మనసును మోసే గుర్రాలైతే	నాది ఊష్ణపు శరీరమే మరి
వాస్తవాలు ఎగిరి తన్నే గాడిదలు	నీజ్ఞాపకాల కుంపటి గుండెల్లో రగిలించాక
(ప్రసాద్ అటూరి)	(దయానందరావ్ దేవరాజుల)

ఊహలకు అదుపాజ్ఞలు ఉండవు. అవకాశం ఇవ్వాలే గానీ చెలరేగిపోతాయి. అవి ఎట్లాంటివి? మనసును మోసే గుర్రాలైంటివి. అది అలా ఉంచండి. మరి వాస్తవాలు? గిల్లి చూసుకుంటే వాస్తవం లోకి వస్తాం. వాస్తవాలు ఊహలంత సజావుగా ఉంటాయని చెప్పలేం. ఊహలకు భిన్నంగా ఉంటాయి. అవి ఎట్లాంటివి? ఎగిరి తన్నే గాడిదల్లాంటివి. గుర్రం, గాడిదలతో ఊహల్ని వాస్తవాల్ని పోలిక చేసి చెప్పడం వల్ల ఒక తార్కిక భావాన్ని సునాయాసంగా అందివ్వగలిగింది ఈ మణి మాలిక.

జ్ఞాపకాలు చేదుగా ఉంటే గుండె కుంపటపుతుంది. ఫలితం- నిద్ర లేని రాత్రులు...విట్లుతున్న మెదడు చెరశి శరీరమంతా ఊష్ణమే. గుండెల్ని రగిలించని జ్ఞాపకం గురించి అయితే మరో మణి మాలిక రాయాల్సిందే.

కన్నుల మాటునే కాపు కాసా	మాట గుండెను ఖేదిస్తే
కొగిళ్ళకు నెలవు కలలే అన్నావని	మానం మనసును కోసేస్తుంది
(జానకి పాడుక)	(శ్రీనివాస్ అర్ వివిఎస్)

కలల చిరునామా ఎప్పుడూ వైయక్తిక అనుభూతే. అది కన్నుల మాటునే రెప్పల ప్రకంపనల చెంతే కాపు కాస్తే చిక్కేది కాదని తెలుసు. అంతర్గత భావన నుంచి కూడ కవి ఏదైనా ఆశిస్తాడు.

పెళుసు మాట గుండెను బాధిస్తుంది. తట్టుకోడానికి కొంత సమయం పడుతుంది. మానం కూడా ఒకలాంటి ఆయుధమే. అది ఎన్నో ప్రశ్నలకు సమాధానం చెబుతుంది. ఒకేసారి మనసును విరిచేస్తుంది. కోసేస్తుంది. దీన్ని అధిగమించడం కష్టం.

మానవత్వం మరణిస్తుంది	నాలోని నిన్ను వేరుచేయమన్నా
ఓ నిముషం మానం పాటిద్దాం	వల్ల కాదంటూ చేతులెత్తేసింది రాయంచ
(పద్మకుమారి వంగర)	(లక్ష్మి యలమంచలి)

తెల్లారి లేచి దినప్రతికలు, వానల్లో లోకి వెళితే మానవత్వం మంటగలిసే సంఘటనలెన్నో. మానం పాటించడం అంటే సానుభూతి తెలియజేయడం. అశక్తత, నైరాశ్యమేనా మిగిలేది? కాదు కాకాడదు. మానవత్వం పరిమళించాలని మనసారా కోరుకోవడం ఈ మణి మాలికలో ఉంది.

మమ్మల్ని ఎవరూ విడదీయలేరు. మేమిద్దరం ఒకటే. ఇక్కడ ప్రేమబంధాన్ని వేరు చేసే వారెవ్వరూ లేరు. హంస పాలు నీళ్ళూ వేరు చేస్తుందంటారు కదా. అది కూడ ఏమీ చేయలేదు. ఏకత్వం ఎంతగా పెనవేసుకున్నాడో చెబుతుంది ఇది.

హెళాళీ అంటే తనకిష్టమంది

నిలువెల్లా గాయాలే చేసినా

నల్లరంగే చల్లుతోంది...మనసుపై

మది వేణువుకెందుకో నీతలపుల గేయాలు

(సాయి కామెష్)

(సిరి వడ్డే)

ఇష్టాన్ని రంగుల్లో చెప్పొచ్చు. ఏ రంగైనా పర్వాలేదు. కాని నల్లరంగు దేనికి ప్రతీక? మనసుపై అది చల్లుతుండటం. చైముఖ్యాన్ని తెలియజేయడానికి అంతకంటే మార్గం లేదు. దీనికి వ్యాఖ్యానం ఎంతైనా చెప్పుకోవచ్చు.

ఎన్నో గాయాలు చేసావు, నిలువెల్లా. తట్టుకోలేరెవ్వరూ. అయినా చిత్రం-నా మది వేణువు ఎందుకో నీ తలపుల గేయాలే పాడుతూంది. ప్రేమ విఫలం అయినా తలపులు మాసిపోవు.

మణి మాలికల కవులు గొప్ప ఉత్సాహంగా రాస్తున్నారు. తమ స్పందనను పదాలుగా గుచ్చి పరిమళాలుగా వెదజల్లుతూ భవిష్యత్లో మంచి కవులుగా మారే వాగ్దానం చేస్తున్నారు. ఆ దాఖలాలు ప్రతి ద్వీపదలోనూ కనిపించింది. ఉదాహరణగా చెప్పాలి కదా అని కొన్నింటిని గురించి మాత్రమే రాయడం జరిగింది.

మణి మాలిక...మధుర భావాక్షర దీపిక గ్రూప్ లోకి ప్రవేశించి చూడండి. అక్కడ తెలుగు పదాల చక్కని అల్లికతో భావామృతం తొణికిసలాడే మాలికలు కనిపిస్తాయి. కవిత్వం మనకు సరిపడదులే అనుకున్న వాళ్ళు కూడా కవులై పోతారు. నాకైతే ఎంతో ఆనందమూ ఆశ్చర్యమూ కలిగింది. ఔత్సాహిక కవుల పరంపర విరజిమ్మిన కవిత్వం గుబాళించింది. అనేకానేక స్పందనలు, భావ వీచికలు మనల్ని తప్పక రసానుభూతికి లోను చేస్తాయి. ప్రపంచ మాధ్యమం లోని కూర్పుల అంక్షలు లేవు. పరిధి విశాలం. అంతర్జాలం ఒక ఉపకరణంగా ఎంతోమంది కవిత్వం పట్ల ఆకర్షితులవుతున్నారు. ఇప్పటికే 'కవి సంగమం' ఇదే విషయాన్ని ఋజువు చేసింది. కంప్యూటరు సౌకర్యం ఉన్న వారికి పరిమితం కాకుండా పుస్తకంగా తీసుకురావడం అభినందనీయం. వీరంతా భవిష్యత్తు తెలుగు కవిత్వానికి ఆశాదీపాలు. అంతర్జాలం ఇచ్చిన స్ఫూర్తితో వీరందరూ తెలుగునాట గర్వించదగిన కవులుగా రూపాంతరం చెందుతారని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.

యానాం,

- దాట్ల దేవదానం రాజు

25-5-2014

End of Preview.

**Rest of the book can be read @
<http://kinige.com/book/Manimalikalu>**

*** * ***